

Visoki upravni sud Republike Hrvatske

UDK 347.998.85(497.5)(094.8)
351.94(497.5)(094.8)

Prikazuje se sudska praksa Visokog upravnog suda vezana za upravne sporove vođene protiv odluka regulatornih agencija: Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM), Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) i Hrvatske agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA).

1. HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE (HAKOM)

Nadzornik sastavlja zapisnik o izvršenom stručnom pregledu, utvrđenom činjeničnom stanju i poduzetim ili naređenim mjerama i radnjama te primjerak zapisnika o stručnom pregledu uručuje nadziranoj osobi.

Čl. 113/9. Zakona o elektroničkim komunikacijama, NN 73/08, 90/11; čl. 142., čl. 143. Zakona o općem upravnom postupku, NN 53/91; 103/96-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske

»Pored toga što se nije vodilo računa o izričitoj odredbi čl. 113/9. Zakona o elektroničkim komunikacijama koja nalaže sastavljanje zapisnika o utvrđenom činjeničnom stanju i poduzetim i naređenim mjerama ili radnjama, koji treba uručiti nadziranoj osobi kako bi se na nj mogla i očitovati, u upravnom postupku u kojem se odlučuje o ograničavanju prava stranka zakonodavac je člankom 142. Zakona o općem upravnom postupku uredio provođenje posebnog ispitnog postupka, kao prijeko potrebnog u slučajevima kada treba utvrditi sve činjenice i okolnosti od značenja za rješenje ili radi pružanja mogućnosti strankama da zaštite svoja prava i pravne interese. Nadalje, odredbom čl. 143. u svezi s čl. 8. Zakona o općem upravnom postupku propisano je da stranka ima pravo sudjelovati u

upravnom postupku braneći svoja prava i pritom davati potrebne podatke i poduzimati druge dopuštene postupovne radnje kojima štiti svoje pravne interese. Osim toga, o svim važnijim radnjama upravno tijelo mora sastaviti zapisnik jer su podaci iz njega podloga za donošenje rješenja (sukladno čl. 74/1. Zakona o općem upravnom postupku), kao i konkretno o utvrđenom činjeničnom stanju i poduzetim i naređenim mjerama i radnjama, a samo o stvarima malog značenja koje nemaju bitnog utjecaja na rješavanje stvari zakonodavac nije predvidio obvezu da tijela o njima sastavljaju zapisnik, već se iznimno u samom spisu stavlja službena bilješka koju potvrđuje službena osoba koja ju je sastavila.

Stoga, polazeći od temeljnih načela upravnog postupka, nije prihvatljivo stajalište tuženog tijela da provedene radnje (službene bilješke i obavijest od 18. 8. 2009. o započetom stručnom nadzoru i traženom očitovanju, ali ne i o rezultatima njegova provođenja) mogu osloboditi nadzornika obveze postupanja sukladno postupovnim radnjama koje postavlja mjero-davna odredba čl. 113/9. Zakona o elektroničkim komunikacijama, kako bi se nakon obavijesti (upoznavanje sa sadržajem zapisnika) o rezultatima stručnog nadzora nad primjenom Zakona o elektroničkim komunikacijama glede poduzetnih ili naređenih mjera i radnji omogućilo i tužiteljevo sudjelovanje u postupku radi očitovanja o okolnostima važnim za odlučivanje. Zbog procesnog propusta upoznavanja tužitelja s rezultatima stručnog nadzora nije moguće otkloniti ni prigovore propusta pravne i činjenične osnove temeljem kojih se u skladu sa svrhom stručnog nadzora mogla odrediti najprihvatljivija mjera, odnosno samo zabrana pružanja usluge trajno bez uklanjanja nepravilnosti nakon čega bi se moglo nastaviti s pružanjem usluge.«

Iz obrazloženja presude Us-11508/2009-6 od 22. rujna 2010.

Ako pretplatnik podnesene prigovor operatoru javno dostupnih telefonskih usluga na iznos kojim je zadužen za pružanje usluge s dodanom vrijednosti, ili prigovor na kakvoću pružene usluge, operator javno dostupnih telefonskih usluga proslijedit će prigovor pretplatnika nakon provjere operatoru usluga s dodanom vrijednosti, u roku od 15 dana od dana zaprimanja tog prigovora. Operator javno dostupnih telefonskih usluga mora dostaviti operatoru usluga s dodanom vrijednosti ime, prezime i adresu, naziv i sjedište pretplatnika te provjere podatke o spornom računu ili usluzi. Operator usluga s dodanom vrijednosti mora prigovor riješiti u skladu s čl. 50. Zakona o elektroničkim komunikacijama. Primjena obveze pobliže se uređuje među-

sobnim ugovorom koji sklapaju operatori javno dostupnih telefonskih usluga i operator usluga s dodanom vrijednošću. Osnovne odredbe tog ugovora sastavni su dio općih uvjeta poslovanja operatora javno dostupnih telefonskih usluga.

Čl. 50. Zakona o elektroničkim komunikacijama, NN 73/08, 90/11; čl. 7. dodatka 5. Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, NN 154/08, 51/11

»Slijedom citiranih zakonskih propisa i sadržaja spisa predmeta nedvojbeno proizlazi da je tuženo tijelo u provedenom postupku utvrdilo da operator usluga s dodanom vrijednosti nije postupio sukladno čl. 7. dodatka 5. Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga jer nije osigurao da se na početku svakog poziva, a prije početka pružanja usluge, najavi cijena poziva i početak naplate, nije omogućio prekid poziva nakon najave iz prethodnog stavka, u roku od najmanje dvije sekunde, a prije početka naplate poziva, kako bi korisnik mogao pravovremeno odustati od uporabe usluge, te je za 620 poziva koji su trajali duže od 3 sekunde dao tonsku signalizaciju zauzeća linije čime su registrirani pozivi i oni su naplaćeni. Nakon takvog utvrđenja zlouporabe, za koju je utvrđeno da je uzrokovala povećano zaduženje pretplatnika, tuženo tijelo pravilno je utvrdilo da je tužitelj sukladno čl. 22/10. Pravilnika dužan izdati novi račun za obavljanje javne komunikacijske usluge umanjen za navedene pozive koji su proizašli iz zlouporabe, odnosno postupanja suprotnog čl. 7. dodatka 5. Pravilnika.«

Iz obrazloženja presude Us-7459/2010-6 od 8. rujna 2010.

»Tužitelj nije bio zadovoljan s uslugom koju mu je pružao V.n. d.o.o. te je tražio raskid pretplatničkog ugovora bez naplate naknade za privremeni raskid ugovora, iako je iz dostavljene dokumentacije razvidno da je 19. 1. 2009. potpisao zahtjev s ugovornom obvezom od 24 mjeseca, a da se koristio telekomunikacijskim uslugama razvidno je iz računa koji su dostavljeni i za koje je utvrđeno da su telekomunikacijske usluge izvršene.

Naime, prilikom potpisivanja zahtjeva tužitelj je prihvatio i Opće uvjete poslovanja V.n. d.o.o. iz kojih proizlazi da V.n. pruža usluge unutar tehničkih i operativnih mogućnosti sustava jer u svojim uvjetima navodi da usluge neće uvijek biti dostupne u svako doba i na svakom mjestu kao i da se ugovor ne može raskinuti prije isteka ugovornog razdoblja, odnosno može se raskinuti, ali u tom slučaju mora se plaćati mjesečna naknada kako je ugovoreno.

Ima li se u vidu navedeno, a ocjenjujući zakonitost pobijanog rješenja, ovaj Sud smatra da je pravilno postupilo tuženo tijelo kada je donijelo odluku kojom je odbilo prigovor tužitelja u svezi s njegovim zahtjevom za raskid pretplatničkog ugovora bez plaćanja naknade zbog prijevremenog raskida ugovora za tarifni paket na računima za travanj, svibanj i lipanj 2010. izdanim od trgovačkog društva V.n. d.o.o. jer je u postupku utvrđeno da V.n. d.o.o. posluje u skladu s Općim uvjetima poslovanja koje je tužitelj uz zahtjev za sklapanjem pretplatničkog odnosa potpisao.

Naime, tuženo tijelo je utvrdilo da V.n. d.o.o. nije postupao protivno Zakonu o elektroničkim komunikacijama odnosno svojim Općim uvjetima te je zbog toga zahtjev tužitelja odbio.«

Iz obrazloženja presude Us- 9956/2011-5 od 11.srpnja 2012.

2. AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA (AZTN)

Zabranjen je sporazum između poduzetnika, ugovori, pojedine odredbe ugovora, izričiti ili prešutni dogovori, usklađeno djelovanje, odluke, udruženja poduzetnika koji kao cilj ili posljedice imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, a naročito oni kojima se izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene odnosno drugi trgovinski uvjeti, ograničava ili nadzire proizvodnja, tržište, tehnološki razvoj ili ulaganje; dijela tržišta ili izvori nabave; primjenjuju nejednaki uvjeti za istovrsne poslove različitim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu prema konkurenciji; uvjetuje sklapanje ugovora prihvatanjem od drugih ugovorenih stranaka dodatnih obveza, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom tih ugovora. Sporazumi kojima se sprječava, ograničava ili narušava tržišno natjecanje su ništavi.

Za određene vrste sporazuma koji pridonose unapređenju proizvodnje ili distribuciji robe i/ili usluge, promicanju tehnološkog ili gospodarskog razvoja, koji pružaju potrošačima razmjernu korist, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Vijeća propisuje uvjete za pojedinačna ili skupna izuzeća tih sporazuma. Sporazumima se ne mogu poduzetnicima nametati ograničenja koja nisu prijeko potrebna za postizanje navedenih ciljeva te se ne smije dopustiti poduzetnicima isključivanje znatnog dijela konkurencije tržišta, za robu ili usluge koji su predmetom sporazuma.

Čl. 9/1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, NN 79/09

»Stoga je ocijenjeno da je riječ o zabranjenom sporazumu u smislu čl. 9/1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja koji ima cilj sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu.

Prigovor tužitelja P.t d.o.o. da nema dokaza koji bi upućivao na zaključak da je tužitelj s ostalim prijevoznicima sklopio bilo kakav sporazum o usklađivanju cijena na liniji Split–Zagreb–Split nije osnovan jer, u smislu čl. 9/1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, forma zabranjenog sporazuma nije od utjecaja budući da se može raditi o izričitim ili prešutnim dogovorima odnosno usklađenom djelovanju između poduzetnika, koji kao cilj ili posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu. S druge strane, činjenice postojanja identičnih cijena, vremenske usklađenosti njihova objavljivanja i primjene upućuju na zajedničku namjeru prijevoznika da se ponašaju na tržištu na usklađen način, unatoč tome što prijevoznici na spornim linijama prelaze različite udaljenosti, imaju različitu kvalitetu usluge prijevoza i opskrbljuju se kod raznih dobavljača i po različitim cijenama.«

Iz obrazloženja presude Us-10643/2007-4 od 5. rujna 2010.

Državne potpore uređene su Zakonom o državnim potporama. Tim se Zakonom uređuju opći uvjeti i pravila odobravanja, nadzora, provedbe i povrata državnih potpora u svrhu očuvanja poduzetničke i tržišne slobode, osiguranja i jednakopravnog položaja svih poduzetnika na tržištu, poticanja gospodarskog napretka, socijalnog blagostanja građana i brige za gospodarski razvoj i očuvanje okoliša svih područja Republike Hrvatske te provedba međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske. Državnim potporama smatraju se stvarni i potencijalni rashodi ili umanjeni prihodi države dodijeljeni od davatelja državne potpore koji narušavaju ili bi mogli narušiti tržišno natjecanje davanjem povlastice na tržištu korisniku državne potpore, bez obzira na oblik državne potpore. Agencija odobrava i nadzire provedbu općih i pojedinačnih državnih potpora te nalaže povrat općih i pojedinačnih državnih potpora koje su dane i korištene protivno propisima. Nadzor državne potpore obavlja se na prijedlog ravnatelja Agencije, korisnika državne potpore, davatelja državne potpore te pravne ili fizičke osobe koja ima pravni interes.

Čl. 9/2., čl. 10., čl. 12/1., čl. 40/4. Zakona o otocima, NN 34/99, 32/02; čl. 6/1. t. 1. i čl. 14/1. Zakona o državnim potporama, NN 140/05, 49/11

»Odredbama Zakona o otocima uređeno je prometno povezivanje otoka kroz sustav pomorskog i cestovnog prijevoza. Prema čl. 9/2. toga Zakona, pomorski dio sustava organizira se tako da svaki naseljeni otok koji s kopnom nije povezan mostom ima dnevno najmanje tri povratne veze s kopnom ili s većim naseljem odnosno administrativnim središtem na drugom otoku, od kojih su barem dvije brzobrodске. Cijene javnoga otočnog pomorskog i cestovnog putničkoga prijevoza uređene su čl. 10. Zakona, ali tako da je propisana granična cijena odnosno uvjeti za besplatan prijevoz te je čl. 40/4. određeno da se sredstva za naknadu dijela prihoda koje prijevoznici u pomorskom i cestovnom prijevozu ne ostvaruju zbog takvih cijena osiguravaju u državnom proračunu. Nadalje, prema čl. 12/1. Zakona, propisano je da se javni putnički brzobrodski prijevoz državnim linijama koji povezuju obalu s naseljenima otocima i otoke međusobno može obavljati samo na temelju odobrenja koje daje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva pomorstva, prometa i veza, a prema st. 3. odobrenje za održavanje linija daje se na vrijeme od pet godina na temelju javnog natječaja koji raspisuje Ministarstvo pomorstva, prometa i veza.

Tuženo je tijelo zatražilo od Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka Republike Hrvatske – Uprave za pomorski promet, pomorsko dobro i luke pisano očitovanje radi ocjene je li u konkretnom slučaju riječ o nepravilnoj dodjeli državne potpore i potrebi da na temelju zahtjeva poduzetnika A. d.o.o. tuženo tijelo, sukladno čl. 6/1. t.1. i čl. 14/1. Zakona o državnim potporama, pokrene postupak nadzora provedbe državne potpore ili da postupi u smislu čl. 125/2. Zakona o općem upravnom postupku i odbaci zahtjev.

Prema dopisu Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka Republike Hrvatske od 18. 10. 2004. brzobrodске linije uvela je Vlada Republike Hrvatske zaključkom od 9.9. 1999. na temelju čl. 9/2. Zakona o otocima. Ministarstvo je nakon provedenog javnog natječaja izdalo odobrenje za održavanje javnog putničkoga brzobrodskog prijevoza na državnim linijama koje povezuju obalu s naseljenim otocima i otoke međusobno, i to najpovoljnijem brodaru. Na temelju ponude brodaru Ministarstvo je potpisalo petogodišnje ugovore kojima se brodar obvezuje izvršavati usluge prijevoza, a Ministarstvo mu mjesečno isplaćivati ugovoreni iznos potpore. Ministarstvo putem lučkih kapetanija svakodnevno kontrolira ispunjavaju li brodari svoju obvezu i održavaju li brzobrodске linije. U slučaju neispunjavanja obveza brodarima se isplaćuje umanjena mjesečna subvencija, ako nije riječ o neispunjenju obveze zbog više sile. Cijena putne karte na brzobrodskim linijama uređena je čl. 10. Zakona o otocima. Uz takvo stanje stvari tuženo je tijelo moglo zaključiti da ne postoji temelj za

pokretanje postupka nadzora provedbe državne potpore u smislu odredbe iz čl. 14/1. Zakona o državnim potporama. Osim toga, tuženo je tijelo našlo da tužitelj, s obzirom na to da obavlja javni cestovni prijevoz, a ne javni putnički brzobrodski prijevoz, ne djeluje na istom mjerodavnom tržištu.»

Iz obrazloženja presude Us-5819/2005-5 od 22. studenoga 2006.

3. HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA (HANFA)

Osoba koja podnosi zahtjev za izdavanje dozvole za brokera ili investicijskog savjetnika uz zahtjev treba priložiti ovjereni preslik dokaza da nije podignuta optužnica koja je postala pravomoćna te da nije pravomoćno osuđena za kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja, vjerodostojnosti isprava ili kaznenih djela iz Zakona o tržištu vrijednosnih papira, da joj nije izrečena niti traje sigurnosna mjera zabrane obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetom poslovanja brokerskog društva, a za stranca i izvornik i prijevod uvjerenja nadležnog tijela zemlje čiji je državljanin.

Čl. 55. Zakona o tržištu vrijednosnih papira, NN 84/02, 138/06

»Iz sadržaja spisa predmeta vidi se da je dana 10. 7. 2007. tužitelj podnio zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova brokera kod tuženoga te da je taj zahtjev odbijen sukladno čl. 55. Zakona o tržištu vrijednosnih papira jer je Županijski sud vodio kazneni postupak zbog kaznenog djela iz čl. 292. Kaznenog zakona, koji je okončan osuđujućom presudom, i to kaznom zatvora uvjetno, a presuda je postala pravomoćna 28. 11. 2006.

Dakle, iz sadržaja spisa predmeta nedvojbeno proizlazi da tužitelj ne ispunjava uvjete za izdavanje dozvole za obavljanje poslova brokera zato što je pravomoćno osuđen za kazneno djelo zlouporabe ovlasti u gospodarskom poslovanju, pa je stoga tuženo tijelo pravilno odbilo zahtjev tužitelja za izdavanje dozvole za obavljanje poslova brokera.»

Iz obrazloženja presude Us-8185/2008-4 od 30. ožujka 2011.

Čl. 15/4. t. 6. Zakona o tržištu vrijednosnih papira, NN 84/02, 138/06

»Ocjenjajući zakonitost pobijanog rješenja, Sud smatra da tim rješenjem nije povrijeđen zakon tužiteljici na štetu. Naime, tuženo tijelo u tom je

postupku došlo do zaključka da je tužiteljica na neovlašteni način došla do povlaštene informacije o nalogu za prodaju dionica, primljenu od R. M., zaposlenika brokerskog društva E. v. p. Z. d.o.o. Dopisom od 27. 10. 2006. tuženik je dao mogućnost tužiteljici da se izjasni o činjenicama, s obzirom na predmet, te se tužiteljica očitovala dana 3. 11. 2006., i u tom očitovanju izjavljuje u bitnom da je broker – zaposlenik ovlaštenog društva koje je primilo nalog za prodaju dionica i kojeg osobno poznaje, nudio dionice na prodaju te ju je i na dan transakcija kontaktirao. Tuženo tijelo obrazlaže osnovnu sumnju o korištenju povlaštene informacije iz razloga koji proizlaze iz činjenice da je tužiteljica dala nalog za kupnju 34 dionice izdavatelja po maksimalnoj cijeni od 17.000,00 kn u 14:44:04 sati, dok je nalog izvršen na burzi u 14:44:13, točno u trenutku kada je brokersko društvo E. v. p. Z. d.o.o., čiji je zaposlenik R. M., dalo nalog za prodaju dionica izdavatelja na istoj burzi i po istoj cijeni od 17.000,00 kn tako da je nalog zatvoren u 14:45:52 sati.

Stoga je bilo osnova za donošenje osporenog rješenja temeljem čl. 15/4. t. 6. Zakona o tržištu vrijednosnih papira, tj. izricanja nadzorne mjere, radi efikasnijeg rješavanja cijele stvari. Dakle, riječ je o privremenoj mjeri koja se protekom roka od 60 dana gasi. Sud smatra da je tuženo tijelo u obrazloženju svoga rješenja dalo valjane razloge za navedenu odluku kao i da je primijenilo zakonske odredbe koje upućuju na takvo rješenje. Prigovori koje tužiteljica iznosi u tužbi nisu odlučujući za drugačije rješenje.«

Iz obrazloženja presude Us-2103/2007 od 21. travnja 2010.

U slučaju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti Agencija rješenjem nalaže poduzimanje radnji koje pridonose uspostavljanju zakonitosti i usklađivanju rada sa zakonima i drugim propisima, odnosno izriče odgovarajuću mjeru propisanu Zakonom o tržištu vrijednosnih papira te nalaže i druge mjere koje su potrebne za uklanjanje posljedica koje su nastale izvršenjem ili propuštanjem radnji sudionika na tržištu kapitala. Radi zaštite interesa ulagatelja, članova i drugih korisnika usluga Središnje depozitarne agencije, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga ovlaštena je donijeti odluku kojom može naložiti Središnjoj depozitarnoj agenciji da poduzme radnje kojima blokira odnosno onemogućuje otuđenje ili opterećenje upisanim vrijednosnim papirima, vrijednosnim papirima koji bi se u postupku prijeboja i namjere ili preknjižbe trebali upisati na pojedinim računima otvorenim kod Središnje depozitarne agencije ako Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga raspolaze podacima koji upućuju na sumnju da su vrijednosni papiri upisani na računu ulagatelja stečeni radnjama koje

su u suprotnosti sa Zakonom i propisima donesenim na temelju Zakona te nalaže zabranu otuđenja ili opterećenja vrijednosnih papira u periodu koji ne može biti duži od 60 dana.

Čl. 15/4. t. 6. Zakona o tržištu vrijednosnih papira, NN 84/02, 138/06

»Iz sadržaja spisa predmeta proizlazi da je tuženo tijelo u ovom postupku postupilo prema primljenoj prijavi o nezakonitostima i nepravilnostima u trgovanju vrijednosnim papirima izdavatelja I. – a. d.d. U., burzovne oznake ISAU-R-A, a prijava se odnosila na transakciju izvršenu na V. b. d.d., 20. 11. 2006. Tuženo je tijelo provedenim nadzornim mjerama utvrdilo da postoje podaci koji upućuju na sumnju da su vrijednosni papiri stečeni radnjama koje su u suprotnosti s odredbama Zakona o tržištu vrijednosnih papira Naime, tuženo je tijelo u tom postupku utvrdilo da je brokerska kuća F. d.d. Split bila posrednik C. o. d.d. Z. (prodavatelja dionice) i tužitelja (kupca dionice). Zatim je utvrđeno da je nalog za prodaju 13.512 dionica izdavatelja brokerska kuća primila 20. studenoga 2006. u 8,45 sati, nakon čega je u 9,00 sati zaprimila od tužitelja nalog za kupnju iste količine dionica, a te je naloge brokerska kuća navedenim kronološkim slijedom upisala u Knjigu naloga. Provedenim nadzornim mjerama tuženo je tijelo također utvrdilo da su spomenuti nalozi izloženi na trgovinski sustav V. b. d.d. sa zakašnjenjem od nešto više od 3 sata i u obrnutom redoslijedu od redoslijeda zaprimanja naloga u Knjigu naloga. Iz dokumentacije dostavljene od strane V.b. d.d. tuženo je tijelo utvrdilo da je prvo na burzu izložen nalog za kupnju dionica (12:20:49 sati), dok je nalog za prodaju izložen nakon toga (12:21:10 sati) kada su se nalozi i realizirali.

Stoga je bilo osnova za donošenje osporavanog rješenja temeljem čl. 15/4. t. 6. Zakona o tržištu vrijednosnih papira, odnosno izricanja nadzorne mjere, a radi efikasnijeg rješavanja stvari. Dakle, riječ je o privremenoj mjeri koja se protekom roka od 60 dana gasi.«

Iz obrazloženja presude Us-4959/2007-6 od 13. listopada 2010.

Osoba koja stekne dionice izdavatelja kojima zajedno s dionicama koje već ima prelazi prag od 25% ukupnog broja glasova koje daju dionice izdavatelja s pravom glasa obvezna je o stjecanju bez odgode obavijestiti izdavatelja, Komisiju i javnost te objaviti ponudu za preuzimanje, pod uvjetima i na način određen Zakonom. Ponuditelj je obavezan u roku od 30 dana od dana nastanka obveze objavljivanja ponude za preuzimanje podnijeti Komisiji zahtjev za odobrenje objavljivanja po-

nude za preuzimanje, ponudu i isprave iz čl. 12. Zakona o preuzimanju dioničkih društava.

Čl. 12., čl. 13/1., čl. 15/3., čl. 29/1., čl. 29/2., čl. 29/3. Zakona o preuzimanju dioničkih društava, NN 109/07, 36/08, 108/12

»Kako je tuženo tijelo tijekom postupka utvrdilo da su tužitelji i osobe s kojima tužitelji zajednički djeluju stekli ukupno 174.196 dionica, odnosno 87,104% glasova ukupnog broja glasova koje daju dionice društva S. O. d.d. Zagreb s pravom glasa (a to su stekli dana 2. 10. 2004.), bili su obvezni do 2. studenoga 2004., sukladno odredbi čl. 13/1. Zakona o preuzimanju dioničkih društava, podnijeti Komisiji za vrijednosne papire Republike Hrvatske, kao pravnom predniku Agencije, zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, a to su propustili učiniti u roku. S obzirom na izneseno ovaj Sud smatra da je pravilno tuženo tijelo utvrdilo da je obveza za tužitelje i druga društva s kojima zajednički djeluju nastala 2. 10. 2004. te nakon tog datuma nisu mogli stjecati dionice na drugi način osim ponudom za preuzimanje.

Naime, odredbom članka 29/1. Zakona o preuzimanju dioničkih društava propisno je da od trenutka nastanka obveze objavljivanja ponude za preuzimanje do objave ponude, odnosno od objave ponude do isteka roka važenja ponude, dionice s pravom glasa koje su predmet ponude ponuditelj ne smije steći niti se smije obvezati da će ih steći na drugi način osim ponudom za preuzimanje. Prema st. 2. istog članka Zakona, od trenutka nastanka obveze objavljivanja ponude za preuzimanje do objave ponude, odnosno od objave ponude do isteka roka važenja ponude, ponuditelj ne smije otuđivati niti se obvezivati da će otuđiti dionice koje daju pravo glasa u glavnoj skupštini izdavatelja, dok je stavkom 3. propisano da se odredbe st. 1. i 2. odnose na sve osobe koji zajednički djeluju.

Člankom 15/3. Zakona o preuzimanju dioničkih društava propisano je da ponudena cijena ne može biti niža od najviše cijene po kojoj je ponuditelj, ili osoba koja s njim zajednički djeluje, stekao dionice s pravom glasa u razdoblju od jedne godine prije dana objavljivanja ponude za preuzimanje. Nadalje, tuženo je tijelo utvrdilo da su nakon 2. 10. 2004. tužitelji stekli dionice, i to po cijeni od 300,00 kn po dionici, koja je niža od one iz ponude za preuzimanje (560,09 kn po dionici), tako da se utvrđuje da dioničari iz t. 4. pobijanog rješenja mogu putem mjesno nadležnog trgovačkog suda zahtijevati obvezno sklapanje ugovora o prodaji dionica društva S. O. d.d. Z., po cijeni po kojoj je društvo E. T. d.o.o. Z. bilo obvezno objaviti ponudu za preuzimanje društva.

Društvo E. T. d.o.o. Z. podnijelo je tek 2. 10. 2005. Agenciji zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje javnog dioničkog društva S. O. d.d. Z. i uz zahtjev priložilo Sporazum o usklađenom djelovanju u svezi sa stjecanjem dionica S. O. d.d. zaključen dana 31. 10. 2005. između svih društava navedenih pod t. 1. izreke pobijanog rješenja te je predložilo cijenu dionice od 300,00 kn, iako je prilikom stjecanja dionica 2. 10. 2004. prodavateljima dionica isplaćena cijena od 560,09 kn po dionici, te je u pobijanom rješenju pravilno utvrđena cijena dionice u tom iznosu, sukladno čl. 15/ 3. Zakona o preuzimanju dioničkih društava.«

Iz obrazloženja presude Us-9931/2006-5 od 14. listopada 2010.

Veseljka Kos*

---

* Veseljka Kos, viša sudska savjetnica Visokog upravnog suda Republike Hrvatske (senior court advisor of the Administrative Court, Republic of Croatia, e-mail: vkos@vusrh.pravosudje.hr)